

БЪДЕЩЕТО НА ХРИСТИЯНДЕМОКРАЦИЯТА КОМПАС ЗА БЪДЕЩИТЕ ПОКОЛЕНИЯ

Декември 2020 г.

Живеем във време на глобални кризи. Дългосрочната икономическа криза кара много хора да поставят под въпрос глобализацията. Екологичната криза застрашава това, което прави нашия свят обитаем. Неспособността за ефективни действия в отговор на тези предизвикателства води до дълбока политическа криза: в контекста на резервираността, която изпитват към своите представители, европейските общества изглеждат да се разпадат на разделени общности, което затруднява възможността за демократичен диалог. Неотдавнашната вълна от терористични нападения в страните ни потвърждава актуалността на заплахата.

В този исторически момент Европа е на кръстопът. През последните десетилетия хората бяха изведени от бедността; случаите на война, глад и болести намаляха. Нашият континент изгради нови пътища, за да достигне до настоящото си състояние, което, без да е съвършено, е модел, възприеман добре в целия свят. В днешно време този напредък е изправен пред предизвикателства; наша отговорност и наше задължение е да защитаваме постиженията на миналото. Европейският съюз продължава да бъде втората по големина икономическа сила в света, но ние сме изправени пред силна конкуренция от страна на други световни сили както по отношение на икономическото влияние, така и по отношение на предизвикателствата пред нашата политическа система, а в някои случаи и по отношение на нашите ценности и принципи. Така например, с проекта си „Пътят на коприната“, Китай изразява нова икономическа и геополитическа амбиция. В допълнение към тези събития пандемията, която беляза 2020 г., разкри промишлената и технологичната зависимост на Европа в много стратегически области. Взаимозависимостите вече не се разглеждат само като източник на сигурност, но и като източник на

несигурност. Разбира се, Европа все още е континентът с най-високи показатели за развитие в света, за който обаче е трудно да намери своето място спрямо големите сили, чието нарастващо влияние поставя под въпрос многостранното сътрудничество; нашите демокрации, наследниците на двадесет и пет века история, са изправени пред предизвикателства по отношение на способността им да контролират съдбата си.

Тези въпроси настоятелно призовават християндемократията — политическата сила, която беше основният двигател на европейската интеграция през последните десетилетия — да засили позициите си и отново да бъде двигател на значима промяна. За да вдъхнем нова надежда, ние се придържаме към нашето християндемократично наследство, особено към католическото и протестантското социално учение, преминало изпитанието на времето в продължение на две хиляди години, въз основа на добро управление, персонализъм, субсидиарност, отговорност и солидарност. Разглеждаме себе си като благодарни наследници на онези, които ни предшестваха, и укрепени от това наследство, гледаме на бъдещето, без да оставаме затворени в миналото.

Ние, в качеството си на Група на ЕНП, вярваме, че нашите ценности все още са най-силната отправна точка за формирането на бъдещето, тъй като те съчетават най-доброто от конзервативните, либералните и християн-социалните начини на мислене и обединяват всички тях в общ възглед за света. Чрез тези ценности десноцентристките политически възгледи придобиват смисъл, който излиза извън рамките на ежедневната политика. Религията вдъхновява нашите действия, но не я ограничава: Християндемократията не е въпрос на религия, тя е точен политически подход, базиран на основните ценности

на достойнството на всеки човек — и на толерантността — както и на разбирането на политическото призвание като служене на човечеството. Това означава, че християндемократията приобщава всички християни, вярващите във всяка друга религия, както и невярващите. Християндемократията е нещо повече от етикет; тя е нашият компас за ориентация в света. Трябва отново да се научим как да отстояваме основната идентичност на Групата на ЕНП.

Но трябва да преведем ценностите си на езика на настоящето. Затова определянето на нови цели и задачи за християндемократията е необходимо не само за бъдещето на десноцентристкото политическо пространство, но и за бъдещето на Европа: в този период на глобални кризи най-важната политическа отговорност е да опазим и предадем на бъдещите поколения нашето най-ценно наследство. Да завещаем природа, чиято екологична нестабилност днес застрашава жизненото равновесие. Да завещаем нашето богато културно наследство, което стана по-крехко поради новите разделения в европейските общества. И накрая, да завещаем самата възможност за общи действия чрез политиката и демократичните институции. Европа премина през етапи на изграждане и съхранение. В днешния критичен момент мисията на нашето политическо семейство е да спаси това, което трябва да бъде спасено, за да очертае амбициозен път към светло бъдеще.

1. Опазване на природата

Наш дълг е да имаме ясна визия за екологията: човекът не притежава природата, той я наследява, той трябва да предаде нейните чудеса на следващите поколения и да се стреми да остави един свят, в който животът продължава да бъде възможен. Човекът е част от природата, той се уповава на нея и трябва да действа по съответния начин. Като забравихме това, ние причинихме опасни дисбаланси за бъдещето. Въпреки това няма да можем да поправим щетите, като решим да изчезнем. Трябва да популяризираме ролята на хората като пазители на този свят. Отговорността към природата не означава човекът да отрече своята роля, да престане да действа или да се опита да се самозаличи, а да покаже отговорност за един по-хуманен свят и да намери устойчивост чрез разумен подход. Трябва да основаваме решенията си на факти и научни данни, вместо да разчитаме на повърхностна идеология и

комуникация, водени от лозунги и лишени от съдържание. Само работа с трезва мисъл и дългосрочно планиране ще ни позволи да възстановим климатичното равновесие, да опазим биологичното разнообразие, да насърчаваме хуманното отношение към животните, да се грижим за ландшафта и да предаваме красотата на света. Хората навсякъде разбират, че не можем да продължим да използваме благата на земята, както сме правили в миналото. Трябва да определим сроковете за преобразуване на икономиката и трябва да бъдем единни в това: и в тази област трябва да имаме доверие в европейския дух и в неговата съзидателна способност, за да се справим с екологичните предизвикателства.

Нашата отговорност за гарантиране на една жизнеспособна природа не се изчерпва с опазването на околната среда. Ние сме също така и пазители на човешката същност, обвързани от абсолютното изискване за достойнство на човешката личност, от определящите черти на природата на човека, от свободата на съвестта и от зачитането на основните права. Всички хора имат своя стойност, независимо от това колко са полезни на човечеството. Наш дълг е да запазим свят, в който продължава да бъде възможен един наистина човешки живот, защитавайки света на отношенията, които съставляват самата основа на нашия живот: взаимното доверие между хората, чувството за принадлежност към определени общности, семейството на първо място и политическата общност, която обвързва хората със съзнанието за общото благо. Това са структурите, чрез които всеки човек може да се формира и реализира, да развие разум и интелигентност, да се научи да живее с другите и да подкрепя истинската свобода, формирана от отговорност. Не съществува политика, която да полага основите на бъдещето, без да подкрепя семейството – основата на всяко общество и условието за неговата бъдеща жизненост. Поради тази причина знаем, че демографският проблем в Европа не може да бъде пренебрегнат: изтичането на мозъци — особено от север на юг и от изток на запад — и ниската раждаемост и застаряващите общества оказват непропорционално въздействие върху различните групи, поколения и региони. Тази отрицателна демографска спирала въздейства върху икономиката, като създава значителен недостиг на работна ръка, но също така и върху нашата младеж и нашите социални системи. Това е заплаха за бъдещето на нашите държави. Ето защо към нашите решения във всички политически области следва да добавим демографски стълб. Искаме не само да запазим семействата заедно, но и да създадем

условия за благосъстояние на семействата чрез съвместяване на професионалния и семейния живот и подкрепа за общество, отворено за децата.

Освен това след предупредителния сигнал във връзка с пандемията от коронавирус въпросът за здравето придобива все по-голямо значение за обществото: ние, в качеството си на християндемократи, винаги се стремим към балансиране на защитата и свободата на личността — физически, психически и социални — които са в центъра на нашите действия. Ние вярваме в общество, което помага на нуждаещите се. При медицинските изследвания обичайната търговска логика трябва да се ръководи от общия интерес на общото благо, тъй като той попада в сферата на необходимото. За да постигнем това, ние се застъпваме за международно научно сътрудничество, така че Европа да може да допринесе за напредъка в медицината и да се възползва от него.

Болестите не признават граници. Ето защо здравето е общо предизвикателство. Трябва да повишим устойчивостта и независимостта на Европа по отношение на медицинските доставки и активните фармацевтични съставки, да инвестираме в общи научноизследователски проекти, да осигурим адекватен достъп до медицински услуги за всички граждани, да укрепим европейското трансгранично и регионално сътрудничество в областта на здравеопазването и да създадем технологии, допринасящи за подобри грижи, като същевременно определим високи стандарти за защита на правата на пациентите. Гарантирането на устойчивостта на основната инфраструктура на външни сътресения е от първостепенно значение за осигуряването на непрекъснато и безопасно предоставяне на основни здравни услуги. В това отношение вече сме заели ясна позиция по отношение на използването на иновативния европейски потенциал в борбата с раковите заболявания. Сега трябва да работим за устойчива в бъдещето европейска здравна политика, подготвена за следващата криза и подпомагаща нашите граждани в остаряването им в добро здраве.

2. Гарантиране на условия за бъдещ просперитет

В глобализирания свят на XXI век нашата отговорност е да определим ролята на социалната пазарна икономика в икономиките на Европа и извън нея. Свободното движение на стоки, капитали, услуги и хора, както и самата конкуренция,

трябва да бъдат съпроводени от зачитане на човешкото достойнство. Осигуряването на стабилност в нашите общества означава да бъдат създадени условия за споделен просперитет по устойчив начин. Това може да се постигне единствено чрез заслугите на почтения труд, чието достойнство и основна роля в икономиката и обществото са признати от християн-демократията. Трудът произвежда стоки или услуги, необходими за живота или подобряването на условията на живот; чрез колективните си усилия той също така създава важни отношения между хората. Ние отхвърляме всяка идея, която би разглеждала труда само като борба за власт, свързана с натиска и потисничеството — игра с нулев резултат, при която печалбата за един предполага загубата за друг. Ние вярваме, че трудът позволява на всяко общество да създаде заедно много повече от сбора от индивидуалните усилия. Това означава, че Европа трябва да предприеме действия, за да гарантира зачитането на труда и справедливото заплащане; възнагражденията трябва да позволяват на хората да водят достоен живот. Това предполага също така свобода на предприемачеството и еднакви условия на конкуренция в търговията, единния пазар и международните търговски отношения. Икономиката служи на хората, а не обратно.

Знаем, че трудът представлява много повече от получаване на заплата: той дава на хората цел, смисъл и свобода, но също така и създава възможности за общуване и творчество. Ние вярваме твърдо, че трудът е средство, чрез което хората осъзнават личността си и изразяват личните си качества и наклонности. Той дава възможност на хората да участват в изграждането на нещо повече от собствения им живот. Ето защо потвърждаваме, че създаването на работни места и възможности за учене и предприемачество е много по-добра политика от предоставянето на помощи за намаляване по-специално на младежката безработица. Целта за постигане на високо равнище на заетост трябва да бъде взета предвид при определянето и осъществяването на европейските политики и дейности. Също така ние сме твърдо убедени в стойността на частната собственост, тъй като тя гарантира свобода, като същевременно вдъхновява чувство за отговорност. Признаваме стойността на доброволческия труд, който е от многостранна полза за нашето общество и подкрепя хората в нужда.

Нито едно общество не е проспериращо, справедливо и единно без труд. Това

означава също, че нашите развити страни не могат да го разглеждат просто като част от разходите или да се опитват да се освободят от него, по-специално като делегират на по-слабо развитите народи задачата да произвеждат за нас. Социалната пазарна икономика се основава на взаимната полза от икономическия обмен, при условие че всеки внася продукта на своя труд на пазара.

В тази перспектива търговията е източник на просперитет и взаимни ползи. Докато се прилагат правата на човека, принципите на правовата държава и общите правила, като същевременно се отчита екологичната и социалната отговорност, балансираната търговска политика може да бъде начин продуктите на европейския труд и ноу-хау да стигнат до чуждестранните пазари, да се стимулират технологичните иновации, потребителският избор и по-ниските цени, като същевременно се укрепва геополитическата ни позиция в света и се изграждат мостове към други континенти и култури. Трябва обаче да се взема предвид не само потребителят, но и производителят: Европейският съюз трябва да осигури реални равнопоставени условия на конкуренция в своите търговски отношения, за да избегне икономически и социални изкривявания, като изисква конкретна реципрочност за всички държави, желаещи да навлязат на единния пазар. Трябва да гарантираме, че търговията не води до несправедливост или влошаване на жизнения стандарт, нито до едностранна зависимост: следователно трябва да бъдат въведени предпазни мерки, за да се постигне баланс между индивидуалните потребности на потребителите и общото благо на нашите общества. В това отношение трябва да станем по-категорични: Европа трябва да си осигури средствата за възстановяване на способността си да работи, да постига резултати, да изхранва и да произвежда на национално равнище чрез своите традиционни селскостопански и хранителен сектори и промишлени отрасли, както и да продължи да развива своите способности в областта на енергетиката, суровините от изключителна важност, преработката и производството на компоненти и сектора на услугите. Това е не само икономическо, но и екологично и геополитическо предизвикателство.

За да могат нашите държави да заемат значимо място в един свят на конкуриращи сесили, включително в световната търговия, Европа трябва да гарантира своята продоволствена сигурност и отворена стратегическа автономност, по-специално чрез постоянни научноизследователски

усилия; например в областта на цифровите и новите технологии. Като подкрепя основан на правила многостранен ред с цел насърчаване на лоялна международна търговска конкуренция, Европа трябва също така да бъде подготвена да защитава активно своите интереси и ценности чрез двустранни споразумения и автономни инструменти. Трябва да останем отворени към света, но не трябва да позволяваме на авторитарните режими да се възползват от нашия единен пазар или да крадат интелектуалната собственост от нашите дружества и по този начин да застрашават нашите демокрации чрез кибератаки и зловредно влияние.

Цифровизацията вече променя начина, по който общуваме, работим и живеем. В новата цифрова ера Европа ще осигури истински просперитет в бъдеще само ако убедително инвестира в научни изследвания и иновации и осигури подходяща среда за разгръщането на физически и цифрови инфраструктури. За нас, като християндемократи, търсенето на общо благо, а не на пари, власт или идеология, винаги следва да бъде движеща сила за нашия избор, когато става въпрос за иновации. Човекът трябва да бъде в центъра: ние искаме да формираме цифровата революция в съответствие с нашите общи ценности и етика. За нас иновациите не са самоцел; те са средство за подобряване на живота на хората. Ние искаме да създадем условия, които да позволят на човека да контролира бъдещите технологии, особено чрез образование. Това не е така навсякъде по света. Трябва да създадем регулаторен подход за изкуствения интелект и големите информационни масиви в средносрочен и дългосрочен план, основан на насърчаването на човешкото достойнство в противовес на трансхуманитарните и евгенистичните идеологии или комерсиализацията на човешкото тяло.

Същевременно трябва да бъдем бдителни и да избягваме политическите и социалните сътресения, породени от първата индустриална революция. Въпреки големите ползи, тя също така създаде големи разделения между победителите и губещите в обществото. За разлика от миналото, искаме целенасочено да използваме технологичния напредък, за да създадем милиони нови работни места и да подкрепим гражданите в този цифров преход. Никой не бива да бъде изоставен в тази революция и това ще изисква значителни усилия за повишаване на квалификацията чрез образование, като се отговори и на екологичния преход и

технологичния напредък. Европа трябва също така да продължи да дискутира с други държави и организации, по-специално с онези, които споделят възгледите ѝ, за да намери по-мощни решения на общи проблеми като цифровата търговия, потоците от данни и данъчното облагане.

3. Опазване на културата и европейския начин на живот

По този начин Европа ще може да предаде на утрешните европейци способността за действие за благо на човечеството, за социален и икономически напредък, въз основа на принципите, които ни свързват. Защото Европа не е неутрално пространство, нито просто единен пазар или международна организация като всяка друга: тя се основава на цивилизация, родена от срещата на гръко-латинското наследство с еврейски и християнски стълбове, следвайки пътя си през Средновековието, Ренесанса и Просвещението. Идеята за Европа определя географско и духовно пространство, датиращо от няколко хилядолетия. Всички заедно сме граждани на Европа и поради това трябва да култивираме в нашето наследство обща европейска идентичност заедно с националните ни идентичности.

Днешна Европа ще бъде по-добре подготвена за бъдещи задачи, ако признава и цени, посочва и предава тези интелектуални и духовни корени, които от векове подхранват нашето културно многообразие. В своето многообразие нашите страни са обединени от този общ произход чрез определен начин на живот, концепция за личността и обществото и нейното превръщане в закон, архитектура и градоустройство, езици и изкуства. Ако европейската история често е била трагично невярна на това наследство, общата ни цивилизация е достигнала зрялост, дори и чрез нашите грешки. Сега повече от всякога е необходимо да се запази и предаде това, което сме получили от него за бъдещето: принципа на неотменимото достойнство на всеки човек и солидарността, като се обръща специално внимание на най-уязвимите; безусловната защита на свободата на съвестта, свободата на религията и свободата на изразяване; чувството за отговорност и преследването на общото благо; вкус за разговор, изкуство на вежливост, подход на разумност и умереност; загриженост за правосъдието и желание използването на сила да служи на закона; равенство пред закона, и по-специално равенство между

мъжете и жените. Политическата традиция на християндемократията, особено свързаната с наследството на европейската цивилизация, е в основата на тези ценности.

В крайна сметка Европа може да предложи на утрешния свят лоялността, която дължи на тези основни принципи на европейския начин на живот. За тази цел тя трябва първо да се ангажира отново да предаде своето наследство на бъдещите поколения чрез първостепенната роля на образованието, така че то да може да увеличи тяхната свобода и същевременно да повиши осведомеността им за общото между нас. Задължението да помним и изучаваме историята не предполага постоянна вина, нито отричане на корените, които ни правят това, което сме: отричането на нашите корени може само да ни изолира в индивидуализъм, загуба на смисъл, общностни конфликти, като по този начин създаде възможност за идеологии като радикалния ислямизъм. Оpozнаването и оценяването на уникалната цивилизация, която получаваме от поколенията преди нас, е още по-необходимо, за да се даде възможност за идентифициране и чувство за принадлежност. За младите имигранти е важно да опознаят и да оценяват нашата цивилизация и европейския начин на живот, за да споделяме общи опорни точки и те да се чувстват интегрирани в обществото, в което живеем заедно и от което те са част. Въпреки че отговорността за интеграцията се носи основно от държавите членки, Европейският съюз подкрепя националните органи.

Необходима е успешна интеграция, за да може гражданската връзка да бъде трайна. Приемането на хора, без да можем действително да им предложим място в нашето общество, не е проява на доброжелателство. То бързо води до експлоатация и лоши условия на труд за работниците мигранти или до проблеми с интеграцията, включително и при следващите поколения. Ето защо интеграцията следва винаги да бъде приоритет като съвместна задача както за обществото, така и за новодошлите. Тя изисква гражданско образование, изучаване на езика, намиране на работа и приемане на нормите и ценностите на нашето общество. От друга страна, всеки, който реши да се включи изцяло в нашето общество, трябва също така да почувства реално, че е част от него и че има бъдеще тук като пълноправен гражданин.

Хората не са неразличими атоми, които се развиват в неутрално пространство: споделянето на тези общи опорни точки е предпоставка за мирен живот в обществото. Това означава, че без да се губи хуманитарната перспектива, е необходимо да се гарантира по-строг контрол на границите и контрол

на миграционните потоци, без който всяко общество може да бъде дестабилизирано. Всеки се стреми да живее в свят с позната култура, език и начин на живот: никоя миграционна политика не може да изключи тази необходимост, като взема предвид само икономически изчисления, обосноваващи нашата неспособност или насърчаващи циркулацията. Основното право не е да бъдеш добре дошъл в дома на друг човек, а да можеш да живееш в собствения си дом.

За да постигне пълна ефикасност, Европа трябва да се ангажира по-ефективно с укрепването на сътрудничеството със страните на произход, като подкрепя развитието и регионалната интеграция на Африка и на развиващите се страни и нововъзникващите икономики в света. Възстановяването на този баланс е от съществено значение, тъй като искаме да запазим правото на убежище, което е част от нашата цивилизация: това задължение на човечеството предполага да бъдат посрещнати с достойнство онези, които са действително заплашени или преследвани, като не се позволяват неконтролирани миграционни потоци в полза на мрежите за трафик на хора. Да се гарантира, че в Европа влизат само онези, които имат законно разрешение за това, е условие за единството на нашите общества, както и за сигурността на хората отвъд нашите граници, по суша и по море. Незаконните преминавания водят до истински човешки трагедии. Над 20000 мигранти загинаха в Средиземно море от началото на миграционната вълна през 2014 г. досега. Тази криза създаде сериозни затруднения при осигуряването на ефективен контрол по външните граници в съответствие с достиженията на правото от Шенген, както и при приемането и управлението на мигрантите при пристигането им. Тя също така изтъкна и по-широките структурни недостатъци в начина, по който се защитават външните граници на Съюза.

4. Защита на политиката

Предаването на практиката на демокрация и участие в обща цивилизация е необходимо, за да може политиката, самият факт на обсъждане и съвместни действия, да остане възможна. Това предполага осъзнаване на нещата, които ни свързват: обществото не е сбор от личности, обречени на самота, нито е бойно поле между различни групи, където всяка защитава собствените си интереси или идентичност. Природата и културата, които споделяме, сигурността и просперитетът, както и мирът и справедливостта,

представляват основите на едно общо благо, към което никой не може да бъде безразличен и отстояването на което е задължение на всекиго. Повишаването на осведомеността за тази обща перспектива е още по-необходимо в момент, когато социалните, географските и общностните разделения отслабват единството на европейските общества.

Атомизирането на обществото допринася за разпадането на гражданската връзка: на риск е изложена самата възможност за политика, без която може да преобладава само насилието. Възвръщането на смисъла на политиката означава да се потвърди отново, че тя не може да бъде отделена от моралното изискване за служене на общото благо. Това е напомняне, че както задълженията на гражданите, така и отговорностите на избраните представители предполагат загриженост за истината и изискват знания. Това означава да не се позволи общественият дебат да бъде превзет от анатемите и ексцесий, публичните действия да бъдат размивани в изборни тактики, дезинформация и постоянна комуникация, и да се води борба срещу това отклонение, по-специално чрез насърчаване на свободата на медиите. Това е истинското значение на демократичния плурализъм. Политическата лоялност предполага запазване на самокритичността: трябва да подчиним ежедневната си практика на нашите християндемократически принципи. Този етичен приоритет е условие за възстановяване на доверието на гражданите. Това е наистина неотложен въпрос, тъй като това недоверие в демократичните институции е един от основните проблеми на нашето време: все по-голямата комплексност на нашите общества е една от причините, но не трябва и да си затваряме очите за силите, които атакуват основите на демокрацията.

Християндемократията има своята роля в помирението: трябва да преодолеем най-големите различия, преминаващи през Европа.

Възвръщането на значението на политиката предполага също така безусловно зачитане на принципите на правовата държава и отхвърляне на властта на произвола. Европейският съюз трябва да установи ясни, справедливи и безпристрастни критерии, определящи принципите на правовата държава, с които не може да се злоупотребява чрез идеологически сблъсъци за неговия бъдещ характер. Ценностите на правовата държава и независимата съдебна система са от ключово значение за запазването на социалния ред. Тези ценности представляват политическите критерии, на които трябва да отговарят страните, желаещи да се присъединят към Европейския съюз. Те трябва

да бъдат наблюдавани последователно и обективно във всяка държава членка. Освен това принципите на правовата държава са защитени и от едно жизнено общество. Трябва да насърчаваме устойчива общност, като подкрепяме истинското гражданско общество на местно равнище. Особено във времена на криза едно жизнено общество е най-добрият начин за обединяване на хората.

И накрая, възвръщането на значението на политиката означава възстановяване на същността на демокрацията: родена в Европа преди двадесет и пет века, тази политическа система означава, че хората имат властта да се управляват сами чрез своите решения, постигнати в граждански разговори. Въпреки че този стремеж към свобода триумфира над нацисткия и съветския тоталитаризъм през XX век, демократичният опит явно отново е изложен на риск поради появата на нови форми на отчуждаване, страничните ефекти от безпрецедентното разпространение на лъжите, станало възможно благодарение на новите технологии, възхода на глобализацията и развитието на неполитически органи, които не поемат отговорност пред хората. В този контекст много граждани в Европа имат усещането, че вече не могат да вземат решения, нито да имат значим принос към демократичния процес, и че губят контрол върху съдбата си.

Европейският съюз не следва да бъде сред институциите, обвинявани за това усещане за отнемане на права: той трябва да се придържа към принципа на субсидиарност, на който се основава и който е определен в Договорите, така че всяко решение да се взема на най-близкото до гражданите равнище и само в случаите на споделена компетентност – на европейско равнище, „ако предложеното действие не може да бъде постигнато в достатъчна степен от държавите членки“¹. Субсидиарността следва да спомогне за преодоляване на разминаването между европейския проект и реалността по места. Поради това темите, свързани с националните компетентности, които не са изрично предоставени на Съюза съгласно Договорите (принцип на предоставената компетентност), се зачитат и не се превръщат във въпроси на европейската политика. В същото време Европейският съюз трябва да получи ясни правомощия за ефективни действия там, където трябва да покажем обща сила. Значимостта и силата на солидарността и субсидиарността изискват също така лоялност и изпълнение на задълженията от всяка държава членка.

Тъй като европейското законодателство оказва реално въздействие върху живота на

хората, ние се нуждаем от Европа, която е вярна на демокрацията. Ето защо гражданите трябва да имат думата по решенията на европейско равнище, в противен случай демокрацията в самите държави членки ще бъде изложена на риск. Тъй като е люлка на множество езици, култури и народи, Европа трябва да остане вярна на конкретна политическа схема. Уникалният модел на Европа е съюз от демократични нации, родени от обща цивилизация. Европейският проект може да възстанови пълния суверенитет на гражданите чрез ефективен алианс и общи стратегии, които ще дадат възможност на нашите държави да се справят с глобалните предизвикателства, пред които сме изправени заедно. Именно на тази основа ще можем да преодолеем кризите, през които преминаваме, и да предадем на бъдещите поколения възможността за затвърждаване на чудото на демокрацията.

Днес се нуждаем от този подход, за да поведем Европейския съюз срещу многобройните заплахи, пред които сме изправени. Европейските ни убеждения произтичат от съзнанието, че само чрез силен европейски дух и действия ще можем да формираме сложните времена, пред които сме изправени, и да излезем от тях по-силни. Вярваме, че нашите демократични общества са достатъчно устойчиви, за да преодолеят глобалните кризи на нашето време. Надеждата за по-добро бъдеще е християндемократическият отговор на страха. Християндемократията не е просто празна дума от миналото: тя е изпълнена с преминали изпитанията на времетоценности, както и с амбициозна визия за бъдещето на Европейския съюз и неговите народи. Това е най-добрият ориентир, който да направлява европейците през идните години. Поради тези причини ние твърдо вярваме, че бъдещето на Европа е тясно свързано с бъдещето на християндемократията.

---

¹ Член 5, параграф 3 от ДЕС